

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND
HON
rotel 3

DOM
2022-07-27
Umeå

Mål nr
B 674-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skellefteå tingsrätts dom den 15 juni 2022 i mål nr B 938-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Anna Lundberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå

Motpart (Målsägande)

Sekretess NN7, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Företrädd av åklagaren

Klagande (Tilltalad)

CASPER Fredrik Renström Josefsson, 20060114-6731
Odalgatan 1 lgh 1101
931 37 Skellefteå

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Jörgen Frisk
AB Jörgen Frisk Advokatbyrå
Nygatan 55
931 31 Skellefteå

SAKEN

Våldtäkt mot barn m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Se sidan 2–3.

DOMSLUT

1. Hovrätten, som tillämpar 34 kap. 1 § första stycket och 2 § brottsbalken, ändrar tingsrättens dom i ansvarsdelen på så sätt att hovrätten dömer Casper Renström Josefsson för fem fall av sexuellt utnyttjande av barn mellan den 1 juni 2021 och den 18 augusti 2021 enligt 6 kap. 4 § första stycket och 5 § brottsbalken i stället för våldtäkt mot barn till ungdomstjänst 50 timmar.
2. Hovrätten ändrar tingsrättens dom i skadeståndsdelen på så sätt att hovrätten bestämmer det belopp som Casper Renström Josefsson ska betala till Sekretess NN7 till 40 000 kr. På beloppet ska löpa ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 augusti 2021 till dess betalning sker.
3. Hovrätten fastställer tingsrättens sekretessförordnande.
4. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska även i fortsättningen vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet och personliga förhållanden samt hennes vårdnadshavares identitet. Detsamma gäller uppgifterna i partsbilaga sekretess.
5. Hovrätten förordnar att sekretessbestämmelsen i 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig beträffande uppgifterna i yttrandena enligt 11 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, tingsrättens aktbilagor 65 och 76, sekretessbilaga till tingsrättens anteckningar, tingsrättens aktbilaga 72, samt sekretessbilaga till hovrättens anteckningar, hovrättens aktbilaga 21, som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

6. Jörgen Frisk får ersättning av allmänna medel med 14 030 kr, varav 6 410 kr för arbete, 3 960 kr för tidsspillan, 854 kr för utlägg och 2 806 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för kostnaden.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Casper Renström Josefsson har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från åtalet och lämna målsägandens skadeståndstalan utan bifall. Han har i andra hand yrkat att hovrätten ska döma honom för sexuellt utnyttjande av barn i stället för våldtäkt mot barn och sätta ned skadeståndet till 40 000 kr som ska avse endast kränkningssersättning.

Åklagaren och målsäganden har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen

Utredningen i hovrätten har varit densamma som vid tingsrätten. Förhören har spelats upp.

Skuld

Det är utrett i målet att Casper Renström Josefsson uppsåtligen vid fem tillfällen har haft samlag med målsäganden som då var 13 år. Förutsättningarna för att döma honom till våldtäkt mot barn enligt 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken är därmed uppfyllda. Hans uppgifter om att han inte kände till att det var förbjudet att ha sex med personer under 15 år framstår som osannolika. Under alla förhållanden kan han som tingsrätten angett inte undgå ansvar på den grunden eftersom en sådan okunskap inte kan anses vara uppenbart ursäktlig (se 24 kap. 9 § brottsbalken).

Är brott som avses i bland annat 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken med hänsyn till omständigheterna vid brottet att anse som mindre grovt ska i stället för våldtäkt mot barn dömas för sexuellt utnyttjande av barn (6 kap. 5 § brottsbalken). Casper Renström Josefsson och målsäganden har under sommarlovet 2021 haft en kärleksrelation som innehållit sexuellt umgänge. Samlagen har skett frivilligt från bådassida. Under

relationen har Casper Renström Josefsson varit cirka 15 år och fem månader medan målsäganden varit cirka 13 år och två månader. Som tingsrätten angett har inget annat framkommit än att de båda har haft en mognad som motsvarar deras ålder. Det har visserligen framgått av förhören med målsäganden, Nellie Viklund och målsägandens mamma att parternas relation inte varit helt jämbördig. Mycket tyder på att relationen styrts utifrån Casper Renström Josefssons villkor och att han även utövat en viss kontroll över målsäganden. Med hänsyn till den ringa ålderskillnaden mellan parterna och att det står klart att samlagen skett frivilligt menar dock hovrätten att gärningarna ska bedömas som mindre grova och falla in under bestämmelsen om sexuellt utnyttjande av barn.

Målsägandens låga ålder innebär att gärningarna inte kan anses straffria enligt 6 kap. 14 § brottsbalken.

Påföljd

Straffvärdet för gärningarna motsvarar tio till elva månaders fängelse för en vuxen person. Med hänsyn till Casper Renström Josefssons ungdom bedöms straffmättningsvärdet ligga på två till tre månaders fängelse.

Det är uteslutet för hovrätten att bestämma påföljden till ungdomsvård eftersom socialnämnden inte har upprättat någon vårdplan. Socialnämnden har i sitt senaste yttrande även ställt sig tveksam till om det skulle fungera för Casper Renström Josefsson att genomföra ungdomstjänst. Vid hovrättens huvudförhandling har det dock framgått att det går bättre för Casper Renström nu än det gjort tidigare. Han har berättat om sina planer för hösten med studier och fritidsaktiviteter och hans situation verkar inte längre vara lika konfliktfylld. Mot den bakgrunden anser hovrätten att påföljden ska bestämmas till ungdomstjänst. Antalet timmar bestäms till 50 med beaktande av straffmättningsvärdet och att gärningarna utgör nyupptäckta brott i förhållande till den dom avseende bland annat tillgrepp av fortskaffningsmedel som meddelades den 19 november 2021.

Skadestånd

Vid denna utgång har Casper Renström Josefsson medgett att betala ett belopp om 40 000 kr för kränkning till målsäganden. Enligt hovrätten föreligger inte skäl att bestämma kränkningssersättningen till ett högre belopp än så. Yrkandet om skadestånd för sveda och värk ska avslås då det inte är visat att målsäganden utsatts för något psykiskt lidande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 24 augusti 2022.

Hovrättspresidenten Erik Sundström, hovrättsrådet Lisa Hedlund (referent), tf. hovrättsassessorn Caroline Nilsson samt nämndemännen Robert Nerdal och Olov Nilsson har deltagit i avgörandet. Rätten är enig.

SKELLEFTEÅ TINGSRÄTT

Rotel 1

Doha 3

DOM

2022-06-15

meddelad i

Skellefteå

Mål nr: B 938-21**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

CASPER Fredrik Renström Josefsson, 20060114-6731

Odalgatan 1 Lgh 1101

931 37 Skellefteå

Offentlig försvarare:

Advokat Jörgen Frisk

AB Jörgen Frisk Advokatbyrå

Nygatan 55

931 31 Skellefteå

Åklagare

Kammaråklagare Anna Lundberg

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Umeå

Box 3003

903 02 Umeå

Målsägande

Sekretess NN7, se Partsbilaga sekretess

Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Jens Nyström

Advokatbolaget i Skellefteå AB

Kanalgatan 45 B

931 32 Skellefteå

DOMSLUT**Brott som den tilltalade döms för**

Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st brottsbalken

2021-06-01 -- 2021-08-18

Påföljd m.m.

Ungdomsövervakning 6 månader

Frivårdskontor

Frivården Umeå

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.**Besöksadress**

Brännvägen 9

Telefon

0910-72 56 50

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 398

931 24 Skellefteå

E-postskelleftea.tingsratt@dom.se**Webbplats**www.skellefteatingsratt.dom.se. Här hittar du info om tingsrättens personuppgiftsbehandling.

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

Casper Renström Josefsson ska betala skadestånd till NN 7 med 140 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 augusti 2021 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska i målet bestå gällande samtliga bild- och ljudupptagningar från huvudförhandlingen. I övrigt ska sekretessen bestå för de uppgifter som har förebringats vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandes identitet, adress och personliga förhållanden samt hennes vårdnadshavares identitet. Sekretessen ska även bestå för domsbilaga med partsförteckning till denna dom.
2. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska i målet bestå för uppgifter om Casper Renström Josefssons personliga förhållanden som har förebringats bakom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jörgen Frisk får ersättning av staten med 16 223 kr. Av beloppet avser 12 978 kr arbete och 3 245 kr mervärdesskatt.
  2. Jens Nyström får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 33 708 kr. Av beloppet avser 26 966 kr arbete och 6 742 kr mervärdesskatt.
  3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Casper Renström Josefsson ska dömas för **våldtäkt mot barn** enligt följande gärningsbeskrivning.

Casper Renström Josefsson har haft samlag med NN 7 som var 13 år. Det hände vid fem tillfällen mellan den 1 juni 2021 och den 18 augusti 2021 i Skellefteå kommun.

Casper Renström Josefsson begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaksam beträffande omständigheten att målsägande var under 15 år.

Lagrum: 6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Casper Renström Josefsson har förnekat gärningen.

Enskilda anspråk

Målsäganden har biträtt åtalet och yrkat skadestånd av Casper Renström Josefsson med 265 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 18 augusti 2021 till dess betalning sker. Av beloppet avser 250 000 kr kränkningssersättning och 15 000 kr sveda och värk.

Casper Renström Josefsson har bestritt det enskilda anspråket och vitsordat sättet att beräkna ränta som skäligt i och för sig.

DOMSKÄL

Utredningen

Åklagaren och målsäganden har som skriftlig bevisning åberopat journalanteckningar. På åklagarens och målsägandens begäran har videoförhör med målsäganden spelats upp och målsägandeförhör hållits med NN 14, mor till målsäganden.

På målsägandens begäran har videoförhör med vittnet Nellie Viklund spelats upp.

Casper Renström Josefsson har hörts över åtalet.

Skuld

Den som genomför ett samlag med ett barn under femton år döms för våldtäkt mot barn till fängelse i lägst två och högst sex år. Det är ostridigt och utrett att Casper Renström Josefsson, under den tid och på den plats åklagaren har gjort gällande, har haft samlag med målsäganden vid fem tillfällen. I juni 2021 var målsäganden 13 år och två månader och Casper Renström Josefsson 15 år och fem månader.

Av Casper Renström Josefssons egna uppgifter är det utrett att han innan det första samlaget ägde rum visste att målsäganden var 13 år. Casper Renström Josefsson har invänt att han inte kände till att man inte får ha sex med någon som är under 15 år. Enligt tingsrättens mening framstår hans uppgifter i det avseendet inte som trovärdiga. Under alla förhållanden har en eventuell okunskap från Casper Renström Josefssons sida om lagens innehåll inte varit uppenbart ursäktlig. Åklagarens gärningspåstående är därmed styrkt.

När det gäller frågan om rubricering gör tingsrätten följande överväganden.

En gärning som uppfyller rekvisiten för brottet våldtäkt mot barn ska enligt 6 kap. 5 § brottsbalken i stället bedömas som sexuellt utnyttjande av barn, om den med hänsyn till omständigheterna är att anse som mindre allvarlig. Vid bedömningen av om brottet är mindre allvarligt ska hänsyn tas till samtliga omständigheter vid brottet. Som typexempel på ett mindre allvarligt brott nämns i förarbetena fall där två personer, varav den ena är strax under 15 år, frivilligt har samlag med varandra. Avsikten är att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. (Se prop. 2004/05:45, s. 77 och 144). Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2015 s. 948 uttryckt att om en sexuell handling är helt frivillig och ömsesidig kan den normalt bedömas som sexuellt utnyttjande av barn, förutsatt att målsäganden är sexuellt mogen och nära gränsen för sexuellt självbestämmande.

Av förhörsuppgifter är det utrett att Casper Renström Josefsson och målsäganden hade en kärleksrelation vid tiden för gärningen. Det är ostridigt att målsäganden deltog

i samlagen frivilligt. Det är inte visat annat än att både målsäganden och Casper Renström Josefsson hade en mognadsgrad som var normal för deras respektive ålder.

Målsäganden var vid tiden för gärningen nyss fyllda 13 år och därmed långt från gränsen till sexuellt självbestämmande. Med hänsyn därtill anser tingsrätten att omständigheterna inte var sådana att samlagen kan sägas ha byggts på fullständig frivillighet och ömsesidighet. Vid dessa förhållanden finns det inte utrymme att rubricera gärningen som något annat än våldtäkt mot barn. Det saknas därmed anledning att pröva frågan om ansvarsfrihet enligt 6 kap 14 § brottsbalken.

Påföljd

Casper Renström Josefsson är sedan tidigare dömd för tillgrepp av fortskaffningsmedel och olovlig körning till ungdomsvård. Han döms nu för våldtäkt mot barn. Den nu aktuella gärningen har ett straffvärde motsvarande två och ett halvt års fängelse för en vuxen person. Med beaktande av att Casper Renström Josefsson endast var 15 år vid tiden för gärningen motsvarar straffmättningsvärdet fängelse sex månader. Det finns inte synnerliga skäl att bestämma påföljden till fängelse.

Av utredningen framgår att Casper Renström Josefsson har ett vårdbehov. Socialnämnden har inte föreslagit ungdomsvård och därmed inte heller lämnat in någon vårdplan, vilket är en förutsättning för att bestämma påföljden till ungdomsvård. Socialnämnden har bedömt att Casper Renström Josefsson inte är lämplig att utföra ungdomstjänst. Tingsrätten delar den bedömningen och anser därtill att ungdomstjänst och ungdomsvård på grund av brottets art, straffvärde och Casper Renström Josefssons tidigare brottslighet, inte är en tillräckligt ingripande påföljd.

Vid dessa förhållanden bör påföljden i stället bestämmas till ungdomsövervakning. Tiden för ungdomsövervakningen ska, i enlighet med brottets straffmättningsvärde, bestämmas till sex månader. Verkställighetsplaneringen görs av Kriminalvården och Casper Renström Josefsson är skyldig att medverka i såväl planering som genomförande av planen.

Skadestånd

Målsäganden har rätt till ersättning för den skada som gärningen inneburit. Tingsrätten bestämmer kränkningstersättningen till 125 000 kr vilket är ett skäligt belopp och i enlighet med rådande praxis. Målsäganden har därutöver rätt till ersättning för sveda och värk med begärt belopp om 15 000 kr.

Övrigt

Vad försvararen och målsägandebiträdet begärt i ersättning är skäligt. Med hänsyn till Casper Renström Josefssons ungdom och ekonomiska förhållanden ska staten stå för kostnaden.

Eftersom Casper Renström Josefssons döms för brott med fängelse i straffskalan ska han betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagande senast den 6 juli 2022 ställs till Hovrätten för Övre Norrland.

Thomas Blomgren

Domen har beslutats av rådmannen Thomas Blomgren samt tre nämndemän. Domstolen är enig.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se